

RAPORT nr. 1 de Monitorizare a Alegerilor Parlamentare din 30 noiembrie 2014

RAPORT FINAL / Monitorizarea alegerilor locale noi din 19 mai 2013

Monitorizarea alegerilor locale generale din 19 mai 2013 (Turul II de scrutin, 2 iunie 2013)

Efortul de monitorizare Promo-LEX a constatat că, procesele electorale s-au desfășurat în ziua alegerilor cu respectarea procedurilor legale de către birourile electorale și consiliile electorale de circumscripție. Totuși, unii concurenți electorali, dar și actori politici care nu au fost înscrși în cursa electorală au desfășurat în ziua tăcerii

activității de influențare a deciziei alegătorilor.

Efortul de monitorizare Promo-LEX a constatat că, față de primul tur de scrutin, rata de participare la vot a fost neesențial mai mică în două din cele trei localități în care a avut loc turul II al alegerilor. Tabelul de mai jos prezintă date despre rata de participare în fiecare localitate, precum și rezultatele preliminare obținute de către concurenții electorali:

	Nr. 5, comuna Chetrosu, r. Anenii Noi		Nr. 27, comuna Manta, r. Cahul		Nr. 33, satul Visoca, r. Soroca	
	Tur I	Tur II	Tur I	Tur II	Tur I	Tur II
Nr. total de alegători	3264	3244	3102	3101	1642	1642
Nr. de alegători care au primit buletine de vot	1670	1818	1624	1604	1000	908
Rata de participare	51,16% (51,7 % în 2011)	56,04%	52,35% (49,92 % în 2011)	51,72%	60,90% (50,7 % în 2011)	55,29%
Numărul de voturi valabil exprimate pentru fiecare concurrent [1]						
PLDM	731	1023	527	737	–	–
PDM	382	775	609	848	467	430
Pleșca Grigorii	–	–	–	–	191	475

Deschiderea secțiilor de votare

Toate secțiile de votare s-au deschis la ora 7.00 conform

procedurilor stabilite și au activat în regim obișnuit. În secția de votare nr. 13 din comuna Chetrosu s-a constatat că, BESV a primit cu două buletine mai puțin decât numărul de alegători înscriși în lista electorală de bază.

Listele electorale și testarea Registrului Electronic al Alegătorilor

Efortul de monitorizare a constatat că, în turul II cel puțin 40 alegători nu s-au regăsit în listele electorale de bază și au votat fiind înscriși în lista suplimentară: SV nr. 50 – 11, SV nr. 51 – 4, SV nr. 71 – 3, SV nr. 12 – 4, SV nr. 13 – 4, SV – 14.

De asemenea, în mai multe secții de votare (câtre ora 18.00) alegători care erau incluși în listele electorale de bază nu se regăseau și în Registrul electronic al alegătorilor testat de CEC: SV nr. 50 – 11 (au fost 18 la 19.05), SV nr. 71 – 12, SV nr. 12 – 3 (au fost la fel 3 la 19.05), SV nr. 13 – 1 (au fost 13 la 19.05), SV nr. 14 – 11 (au fost 7 la 19.05).

În unul din cazurile menționate, o tânără care recent a împlinit vârsta de 18 ani și care la 19 mai 2013 nu s-a regăsit în listele registrului electronic, fiind înregistrată însă lista de bază. La primul tur tânăra s-a confruntat cu aceeași problemă și când s-a constatat că aceasta nu este în lista din Registru nici în cel de-al doilea tur a părăsit secția de vot fără ași exercita dreptul de vot.

Registrul Electronic al Alegătorilor a funcționat în regim normal, existând doar de câteva ori scurte deconectări de la internet în câteva secții de vot. Este de remarcat că prin comparație cu turul I de scrutin când Registrul Electronic al Alegătorilor practic nu a fost funcțional în BESV din Visoca, raionul Soroca, de această dată Registrul a funcționat fără deficiențe.

Agitație electorală cu o zi înainte de votare

Efortul de monitorizare a constatat două cazuri de agitație electorală în ziua anterioară zilei alegerilor.

În comuna Chetrosu, r. Anenii Noi în dimineața zilei de 1 iunie 2013 mai mulți cetățeni din localitate au găsit în cutiile lor poștale două afișe semnate de Mișcarea Antimafie cu mesaje denigrator împotriva candidatului PLDM Zalevschi Leonid.

Un alt caz de agitație electorală în ziua tăcerii a avut loc la 1 iunie 2013 în comuna Manta unde candidatul PLDM Hîncu Violeta, alături de preotul din localitate și alți membri ai PLDM din localitate au participat la sfințirea unei fântâni. Candidatul PDM și reprezentanții PDM au depus în 2 iunie la ora 7:30 o contestație la Consiliul Electoral de Circumscripție cerând excluderea candidatului PLDM din cursa electorală. În urma examinării contestației membrii Consiliului Electoral de Circumscripție au hotărât să adreseze acest caz instanței și în aceeași zi, la ora 14.00 instanța din Cahul a decis că nu are competența de a sancționa concurenții electorali și a readresat cererea către Consiliul Electoral de Circumscripție.

Tentativa de a vota fără aplicarea ștampilei în buletin

La SV nr. 12 din comuna Chetrosu a fost observat un alegător care a primit buletinul de vot fără a i se aplica ștampila pe fișa de însoțire a buletinului de identitate. Alegătorul a fost atenționat de observatorul PDM și acesta s-a întors la membrul comisiei pentru a-i fi aplicată ștampila în buletin și după aceasta și-a exercitat dreptul de vot.

Închiderea secțiilor de votare

Toate secțiile de votare s-au închis conform prevederilor legale la 21.00. În mare parte, BESV au respectat procedura de închidere a secțiilor de vot și de numărare a acestora.

Acest proiect este susținut financiar de National Democratic

Institute for International Affairs (NDI). Opiniile exprimate aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al finanțatorilor.

Pentru mai multe detalii, contactați: Nicolae Panfil,
Coordonator de proiect

Tel : (22) 450024, GSM: 079381842, e-mail: pr@promolex.md

Promo-LEX: Primele sancțiuni pentru încălcarea finanțării campaniei electorale

Prezentul raport cuprinde perioada 20 – 31 mai 2013, descrie contextul electoral din turul doi al campaniei electorale și reflectă prestația concurenților electorali inclusiv sub aspectul finanțării campaniei.

Efortul de monitorizare a constatat că, membrii organelor electorale au avut o prestație conștiincioasă aplicând corect prevederile generale ale legislației electorale. Promo-LEX salută reacția promptă a organelor electorale la sesizarea contestațiilor depuse de concurenții electorali vis-a-vis de abaterile de la legislația electorală admise de unii oponenți politici în ceea ce privește finanțarea campaniei electorale și hotărârile luate în acest sens pentru a descuraja utilizarea ilegală a resurselor financiare în campania electorală.

Efortul de monitorizare Promo-LEX a constatat că, în această perioadă campania electorală a fost mai puțin dinamică, în unele localități practic fiind lipsă activitatea concurenților electorali. Totodată, Promo-LEX a remarcat o mai largă

implicare a mass-media în promovarea concurențelor electorali. Totuși, efortul de monitorizare sugerează necesitatea implicării mass-media și în reflectarea campaniei electorale, desfășurarea activităților de informare, educație electorală a alegătorilor.

Proiectul „Monitorizarea alegerilor locale noi din 19 mai 2013” beneficiază de asistență financiară din partea National Democratic Institute for International Affairs (NDI). Opiniile exprimate în prezentul raport aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al finanțatorilor.

Raportul poate fi găsit [aici](#).

Pentru mai multe detalii, contactați: Nicolae Panfil,
Coordonator de proiect
Tel (22) 450024, GSM: 079381842, e-mail: pr@promolex.md

RAPORT nr.3 Monitorizarea alegerilor locale noi din 19 mai 2013 (turul II)

RAPORT FINAL pentru ziua alegerilor / Monitorizarea alegerilor locale noi din 19 mai 2013

Efortul de monitorizare Promo-LEX a constatat că, ziua alegerilor s-a desfășurat în mare parte cu respectarea procedurilor legale de către birourile electorale și consiliile electorale de circumscripție. Nu putem spune însă același lucru și despre prestația concurenților electorali care s-au manifestat în ziua tăcerii dar și în ziua alegerilor prin diverse acțiuni de influențare a deciziei alegătorilor.

Efortul de monitorizare Promo-LEX a constatat că, în majoritatea localităților rata de participare la vot a fost mai mare decât în cadrul alegerilor locale generale din iunie 2011. Promo-LEX salută participarea activă a cetățenilor la vot și consideră că o rată de participare atât de înaltă se

datorează inclusiv și campaniei electorale foarte intense realizată de către concurenții electorali.

Tabelul de mai jos prezintă date despre rata de participare în fiecare localitate, precum și rezultatele preliminare obținute de către concurenții electorali:

	Chetrosu, Anenii Noi	Manta, Cahul	Mincenii de Jos, Rezina	Olișcani, Șoldănești	Visoca, Soroca
Nr. total de alegători	3264	3102	562	2316	1642
Nr. de alegători care au primit buletine de vot	1670	1624	352	1349	1000
Rata de participare	51,16% (51,7 % în 2011)	52,35% (49,92 % în 2011)	62,63% (67,87 % în 2011)	58,24% (52,2 % în 2011)	60,90% (50,7 % în 2011)
Numărul de voturi valabil exprimate pentru fiecare concurent [1]					
PLDM	731	527	110	326	105
PDM	382	609	159	800	467
PCRM	152	119	54	32	161
PL	123	–	15	24	55
PPRM	40	120	–	9	11
PAD	47	49	7	93	–
PP Renaștere	12	–	6	–	–
PPPSRM	–	–	–	42	–

Cerenciuc Profir	57	–	–	–	–
Dobînda Anatolie	12	–	–	–	–
Pascal Dumitru	–	183	–	–	–
Pleşca Grigorii	–	–	–	–	191

Deschiderea secțiilor de votare

Majoritatea secțiilor de votare s-au deschis la ora 7.00 conform procedurilor stabilite și au activat în regim obișnuit. Doar în circumscripția electorală nr. 5 Chetrosu, SV nr.13, a fost deschisă la 7:15 din cauza că procedura de numărare a buletinelor de vot a fost realizată abia înaintea deschiderii. La fel era lipsă prelungitorul pentru laptopurile operatorilor care testează registrul electronic al alegătorilor.

În secția de votare nr. 12 din comuna Chetrosu, la numărarea buletinelor de vot înainte de completarea procesului verbal s-a constatat că, BESV a primit cu două buletine mai puțin decât numărul de alegători înscriși în lista electorală de bază.

Listele electorale și testarea Registrului Electronic al Alegătorilor

În secția de votare nr. 50 din comuna Manta un alegător nu s-a regăsit în lista electorală și a votat fiind înscris în lista suplimentară, situație analogică a fost constatată și în SV 13 din comuna Chetrosu.

În mai multe secții de votare alegători care erau incluși în listele electorale de bază nu se regăseau și în Registrul Electronic al Alegătorilor testat de CEC în alegerile locale noi din 19 mai 2013: SV nr. 22 – 49 alegători, SV nr. 12 – 3,

SV nr. 13 – 13, SV nr. 14 – 7, SV nr. 50 – 18, SV nr. 26 – 11.

BESV din Visoca, raionul Soroca, după consultări cu CEC a permis alegătorilor să voteze fără a fi verificați în Registrul Electronic al Alegătorilor. Din cauza deficiențelor tehnice frecvente și/sau a calității proaste a conexiunii la Internet periodic nu a fost posibil de a verifica alegătorii în registru. Probleme în activitatea Registrului Electronic al Alegătorilor au fost observate și la SV nr. 51 din comuna Manta, r. Cahul unde circa o oră nu a fost conexiune la Internet.

O secție de votare din comuna Chetrosu a primit de la CEC testarea Registrului Electronic al Alegătorilor 2 laptopuri și doar un singur stick USB pentru conexiune la Internet.

Obstacole create alegătorilor

În circumscripția electorală nr.15, SV nr.26 Mincenii de Sus, președinta BESV a permis accesul mai multor tineri în cabina de vot doar după ce aceștia au lăsat telefoanele mobile pe o masă.

Agitație electorală cu conținut denigrator în zilele tăcerii

În comuna Mincenii de Jos, raionul Rezina mai mulți cetățeni au găsit în dimineața zilei de 18 mai 2013 în cutiile poștale sau în poartă afișe anonime cu conținut denigrator (caricaturi și poezii) în adresa concurentului electoral PLDM.

Un alt caz similar a fost constatat în comuna Manta, raionul Cahul unde în seara zilei de 17 spre 18 mai 2013 au fost răspândite afișe anonime. Potrivit acestora, Pascal Ion, candidatul PDM la funcția de primar regretă faptul că a acceptat să candideze declarând a fost de fapt impus de către partid. Candidatul vizat infirmă diseminarea unor asemenea materiale. Reprezentantul PDM a depus o contestație la consiliul electoral de circumscripție la 18 mai 2013 iar în urma examinării a fost emisă hotărârea consiliului de a remite

materialele spre procuratura raionului Cahul.

Agitație electorală în ziua alegerilor și influențarea alegătorilor

În satul Olișcani, raionul Șoldănești observatorii au constatat pe toată durata zilei alegerilor cazuri în care cel puțin trei candidați la funcția de primar – Garabajiu Teodor (PAD), Sfeclă Andrian (PDM) și Panfilii Ștefan (PCRM) s-au aflat în preajma secției de votare și au discutau cu alegătorii care veneau să voteze.

În aceeași localitate, lângă Centrul de Sănătate, la o distanță de aprox. 100 m de la secția de votare a fost observat un automobil cu sigla PLDM. De asemenea, angajați ai Centrului de Sănătate au fost observați discutând cu alegătorii care se îndreptau spre secția de votare. Anterior, aceleași persoane au participat în calitate de susținători la întâlnirile electorale ale candidatului la funcția de primar din partea PLDM, Valentina Țurcanu.

La fel în satul Olișcani, r. Șoldănești a fost constată și o tentativă de corupere a alegătorilor. Proprietarul unui magazin din apropierea secției de votare a invitat observatorul concurentului electoral PPRM să facă niște cumpărături la magazinul respectiv. Observatorul concurentului electoral a refuzat motivând că nu are bani iar proprietarul a invitat observatorul pentru a-i oferi o înghețată în schimbul votului pentru candidatul PDM la funcția de primar, Sveclă Andrian. Potrivit observatorului proprietarul magazinului nu cunoștea despre faptul că persoana căreia intenționa să-i ofere o înghețată era observator.

BESV din Visoca, raionul Soroca a înregistrat 2 contestații din partea reprezentanților PLDM și PCRM pe motiv că, la liceul din localitate erau transportați alegători și se realiza agitație electorală în favoarea candidatului la funcția de primar din partea PDM, Marin Buzilă. O contestație

similară din partea aceluiași concurenți electorali împotriva candidatului PDM a vizat faptul agitației electorale realizată de un grup de foste profesoare de la liceul din localitate în susținerea candidatului PDM chiar în fața secției de votare.

În comuna Mincenii de Jos, r. Rezina un grup de tineri au mers din casă în casă și au îndemnat alegătorii să voteze lista de candidați la funcțiile de consilieri din partea PDM. De asemenea, un candidat la funcția de consilier pe lista PLDM a discutat cu mai mulți alegători chiar lângă SV nr. 25.

În comuna Chetrosu, BESV nr. 14 reprezentantul concurentului electoral PLDM a depus o contestație pe motiv că susținătorii concurentului PDM, aflați în automobilul AN AN 171 parcat la intrarea pe teritoriul secției de votare, prin prezența lor agitau alegătorii.

În comuna Manta, r. Cahul, la o distanță mai mică de 50 metri de SV nr. 51 din a fost observat posterul concurentului electoral PLDM.

Transportarea organizată a alegătorilor

În satul Visoca, r. Soroca a fost observată transportarea organizată a alegătorilor în favoarea concurentului PDM la secția de vot de către un automobilul cu nr. K AN 843. Acest fapt anterior a fost menționat și în contestația înregistrată la BESV de către doi concurenți electorali, PCRM și PLDM, la fel pe motivul transportării organizate a alegătorilor la liceul din localitate.

Un alt caz de transportare a alegătorilor de către susținătorii concurentului electoral PLDM a fost constatat în comuna Manta, SV nr. 50 (microbuz cu nr. CH AV 577).

Observatorii din SV nr. 22 din satul Olișcani au constatat pe parcursul zilei trei automobile – nr. de înmatriculare SD AS 480, SD AS 590, OR AR 390 care transportau în mod regulat alegătorii la secția de votare în favoarea concurentului

electoral PLDM.

Respectarea secretului votării

În satul Olișcani, raionul Șoldănești doi alegători au arătat opțiunea lor de vot celor prezenți în secția de votare. Observatorul de la PDM a notat imediat ceva într-un registru. Ulterior, unul dintre acești doi alegători a fost observat ieșind din barul aflat în vecinătatea secției de votare.

În aceeași localitate a fost constatat și un caz în care un alegător și-a fotografiat votul. Președinta BESV a spus că nu a observat acest lucru, deși la un anumit moment alegătorul chiar a scăpat aparatul de fotografiat pe podea în cabina de vot.

Un alt caz de nerespectare a secretului votării în comuna Olișcani, r. Șoldănești a fost constatat în cazul a doi alegători, tatăl și fiul său care avea un grad de dizabilitate, care au votat concomitent în aceeași cabină de vot.

În SV nr. 71 din satul Visoca, r. Soroca la fel au fost constatate patru cazuri de încălcare a secretului votului prin prezența mai multor alegători în cabina de vot.

Votarea în lipsa actelor corespunzătoare

La SV nr. 26 din c. Mincenii de Jos un alegător a votat în baza unui buletin de identitate expirat cu doi ani în urmă.

În SV nr. 14 din c. Chetrosu membrii BESV au permis ca două persoane, care nu au cetățenia Republicii Moldova să voteze în baza permiselor de ședere, pe acest fapt fiind inițiată o contestație de către reprezentantul PDM.

Tentativa de a scoate buletine de vot din secția de votare

În satul Olișcani, raionul Șoldănești a fost constatată o tentativă și un caz de scoatere a buletinului de vot din

secția de votare. În primul caz, în jurul orei 9:00 o persoană cu un comportament inadecvat a încercat să scoată un buletin de vot din secția de votare iar în cel de-al doilea caz, o persoană în vârstă a reușit să iasă cu buletinul de vot necompletat în afara secției de vot dar a revenit singură în scurt timp fără ca să fi utilizat buletinul iar membrii BESV i-au permis să voteze.

Procedura de votare cu urna mobilă

În satul Mincenii de Sus, r. Rezina, au avut loc două incidente generate de participarea unuia și aceluiași individ care îngrijea de două persoane cu dizabilități și care pretindea să ajute persoanele să voteze. Astfel, în primul caz un alegător cu dizabilități de vedere nu și-a putut exercita dreptul la vot din cauza unei erori în cererea de votare la domiciliu. În al doilea caz, la vizita membrilor BESV la un alt alegător care a depus cerere de vot la domiciliu a fost observat același individ care insista să ajute alegătorul să voteze, chiar dacă acesta fiind în stare psihică și fizică adecvată putea să voteze singur. La insistența membrilor BESV ca alegătorul să voteze de unul singur, s-a iscat un conflict, generat de individul respectiv. În urma intervenției colaboratorilor poliției conflictul a fost rezolvat iar alegătorul a votat de sine stătător.

Închiderea secțiilor de votare

Toate secțiile de votare s-au închis conform prevederilor legale la 21.00. În mare parte, BESV au respectat procedura de închidere a secțiilor de vot și de numărare a rezultatelor alegerilor. Excepție de la această regulă a fost constată în BESV din satul Visoca, r. Soroca unde nu a fost întocmit inițial formularul special de numărare a rezultatelor votării.

Acest proiect este susținut financiar de National Democratic Institute for International Affairs (NDI). Opiniile exprimate aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al

finanțatorilor.

Pentru mai multe detalii, contactați: Iulia Munteanu, Ofițer de Presă, Tel (22) 450024, GSM: 069072579, e-mail: pr@promolex.md

---

[1] Cu bold sunt evidențiați concurenții electorali care au câștigat alegerile sau au acces în turul doi de scrutin.

DOC – [RAPORT FINAL / Monitorizarea alegerilor locale noi din 19 mai 2013](#)

COMUNICAT de PRESĂ nr.1 privind Monitorizarea alegerilor locale noi din 19 mai 2013

COMUNICAT de PRESĂ nr.1

Monitorizarea alegerilor locale generale din 19 mai 2013

Perioada de monitorizare: Orele 07.00 – 12.30

Publicat la 19 mai 2013 ora 14.00

Deschiderea secțiilor de votare

Majoritatea secțiilor de votare s-au deschis la ora 7.00 conform procedurilor stabilite și activează în regim obișnuit. Excepție reprezintă doar SV nr.13, circumscripția electorală nr. 5 Chetrosu care a fost deschisă la 7:15 din cauza că BESV

a numărat buletinele de vot abia dimineața precum și din cauza unor neajunsuri tehnice (BESV avea nevoie de un prelungitor pentru laptopurile operatorilor care testează registrul electronic ale alegătorilor care a fost adus către ora 7:10).

În secția de votare nr. 12 din comuna Chetrosu, la numărarea buletinelor de vot înainte de completarea procesului verbal s-a constatat că, BESV a primit cu două buletine mai puțin decât numărul de alegători înscriși în lista electorală de bază.

Agitație electorală cu o zi înainte de votare

Efortul de monitorizare a constatat două cazuri de agitație electorală în ziua anterioară zilei alegerilor. În comuna Mincenii de Jos, raionul Rezina mai mulți cetățeni au găsit în dimineața zilei de 18 mai 2013 în cutiile poștale sau în poartă afișe anonime (format A4) cu conținut denigrator (caricaturi și poezii) în adresa a doi concurenți electorali.

Un alt caz similar a fost constatat în comuna Manta, raionul Cahul unde în seara zilei de 17 spre 18 mai 2013 au fost răspândite afișe anonime. Potrivit acestora, un concurent electoral la funcția de primar regretă faptul că a acceptat să candideze declarând a fost de fapt impus. Candidatul vizat în acele afișe infirmă diseminarea unor asemenea materiale. Reprezentantul partidului care l-a înaintat pe acest concurent electoral la funcția de primar a depus o contestație la consiliul electoral de circumscripție la 18 mai 2013 iar în urma examinării a fost emisă hotărârea consiliului de a remite materialele spre procuratura raionului Cahul.

Agitație electorală în ziua alegerilor și influențarea alegătorilor

În satul Olișcani, raionul Șoldănești observatorii au constatat cazuri în care candidați la funcția de primar, aflându-se în preajma secției de votare discutau cu alegătorii care se îndreptau să voteze. O situație similară a fost

constatată și în comuna Mincenii de Jos unde un candidat la funcția de consilier local a discutat cu alegătorii chiar lângă secția de votare nr. 25.

Lângă Centrul de Sănătate din satul Olișcani, raionul Șoldănești, la o distanță de aprox. 100 m de la secția de votare a fost observat un automobil cu sigla unui partid politic. Angajați ai Centrului de Sănătate au fost observați discutând cu alegători care se îndreptau spre secția de votare. Anterior, aceleași persoane au participat în calitate de susținători la întâlnirile electorale ale concurentului electoral.

BESV din Visoca, raionul Soroca a înregistrat 2 contestații din partea reprezentanților a două partide. Potrivit acestora, la liceul din localitate, unde se afirmă că ar fi realizată agitație electorală în favoarea unui concurent electoral sunt transportați alegători. O a doua contestație a fost înregistrată de aceeași concurenți electorali în raport cu același oponent politic pentru faptul că, în fața secției de votare se afla un grup de persoane care făceau agitație electorală în favoarea unui concurent electoral și totodată interviewau alegătorii despre cum au votat.

Listele electorale și testarea Registrului Electronic al Alegătorilor

În secția de votare nr. 50 din comuna Manta un alegător nu s-a regăsit în lista electorală și a votat fiind înscris în lista suplimentară.

În mai multe secții de votare alegători care erau incluși în listele electorale de bază nu se regăseau și în Registrul electronic al alegătorilor testat de CEC în alegerile locale noi din 19 mai 2013: SV25 și SV26 din Mincenii de Jos – 11 persoane și respectiv 2, SV50 din comuna Manta – 5 persoane.

Obstacole create alegătorilor

În circumscripția electorală nr.15, SV nr.26 Mincenii de Sus, președinta BESV a permis accesul mai multor tineri în cabina de vot doar după ce aceștia au lăsat telefoanele mobile pe o masă.

Respectarea secretului votării

În satul Olișcani, raionul Șoldănești doi alegători au arătat opțiunea lor de vot celor prezenți în secția de votare. Observatorul de la un partid politic a notat imediat ceva într-un registru. Ulterior, unul dintre acești doi alegători a fost observat ieșind din barul aflat în vecinătatea secției de votare.

În aceeași localitate a fost constatat un caz în care în cabina de vot au votat doi alegători concomitent (tatăl și fiul său care avea un grad de dizabilitate).

Alte patru cazuri de încălcare a secretului votului prin prezența mai multor alegători în cabina de vot au fost observate în SV nr. 71 din satul Visoca.

Tentativa de a scoate buletine de vot din secția de votare

În satul Olișcani, raionul Șoldănești în jurul orei 9:00 o persoană cu un comportament inadecvat (conform observatorilor, aceasta avea semne ale stării de ebrietate) a încercat să scoată un buletin de vot din secția de votare.

COMUNICAT de PRESĂ nr.2
privind Monitorizarea

alegerilor locale noi din 19 mai 2013

COMUNICAT de PRESĂ nr.2

Monitorizarea alegerilor locale generale din 19 mai 2013

Perioada de monitorizare: Orele 12.30 – 21.00

Publicat la 19 mai 2013 ora 22.00

Închiderea secțiilor de votare

În mare parte secțiile de votare s-au închis conform prevederilor legale la 21.00.

Rata de participare la alegeri la ora 18.15 și la închiderea secțiilor de vot

Efortul de monitorizare Promo-LEX apreciază activismul alegătorilor, salută prezența destul de înaltă la urnele de vot în cadrul alegerilor locale noi din 19 mai 2013. Promo-LEX consideră că o asemenea rată de participare [\[1\]](#) cu certitudine se datorează inclusiv și campaniei electorale foarte intense și active realizată de către concurenții electorali.

Circumscripția	Nr. secției de vot	Rata de participare, ora 18.15	Rata de participare, ora 21.00
Circumscripția electorală nr. 5 comuna Chetrosu, Anenii Noi (Alegeri locale generale 2011 prezența 51,7 %)	nr. 12	41,56 %	48,09 %
	nr. 13	40,67 %	–
	nr. 14	40,85 %	–

Circumscripția electorală nr. 13 satul Olișcani, Șoldănești (Alegeri locale generale 2011 prezența 52,2 %)	nr. 22	52,62 %	58,90 %
Circumscripția electorală nr. 33 satul Visoca, Soroca (Alegeri locale generale 2011 prezența 50,7 %)	nr. 71	56,93 %	62,00 %
Circumscripția electorală nr. 15 comuna Mincenii de Jos, Rezina (Alegeri locale generale 2011 prezența 67,87 %)	nr. 25	63,35 %	70,22 %
	nr. 26	60,48 %	–
Circumscripția electorală nr. 27 comuna Manta, Cahul (Alegeri locale generale 2011 prezența 49,92 %)	nr. 50	45,00 %	52,88 %
	nr. 51	47,41 %	56,35 %

Listele electorale și testarea Registrului Electronic al Alegătorilor

Într-un șir de SV au fost constatate cazuri în care mai mulți alegători nu au fost găsiți în Registrul Electronic al Alegătorilor: SV nr. 22 – 49 alegători, SV nr. 12 – 3, SV nr. 13 – 13, SV nr. 14 – 7, SV nr. 50 – 18, SV nr. 26 – 11.

BESV din Visoca, raionul Soroca, după consultări cu CEC a permis alegătorilor să voteze fără a fi verificați în Registrul Electronic al Alegătorilor. Din cauza deficiențelor tehnice frecvente și/sau a calității proaste a conexiunii la Internet periodic nu a fost posibil de a verifica alegătorii în registru.

De asemenea, la SV nr. 51 din c. Manta, r. Cahul pentru circa o oră nu a fost conexiune la Internet.

La o secție de votare din comuna Chetrosu există 2 laptopuri pentru testarea Registrului Electronic și doar un singur stick USB pentru conexiune la Internet.

Agitație electorală în ziua alegerilor și influențarea alegătorilor

Un grup de tineri din comuna Mincenii de Jos, r. Rezina merg din casă în casă și îndeamnă alegătorii să voteze lista de candidați la funcțiile de consilieri din partea PDM.

Trei concurenți electorali Garabajiu Teodor, Sfeclă Andrian și Panfilii Ștefan din satul Olișcani, r. Șoldănești se află în apropierea secției de votare și periodic discută cu alegătorii care merg să voteze. Garabajiu Teodor a petrecut o bună parte din zi chiar pe treptele casei de cultură unde se află secția de votare.

În satul Olișcani, r. Șoldănești proprietarul unui magazin din apropierea secției de votare a invitat observatorul concurentului electoral PPRM să facă niște cumpărături la magazinul respectiv. Observatorul concurentului electoral a refuzat motivând că nu are bani iar proprietarul a invitat-o să-i ofere o înghețată dacă aceasta va vota pentru concurentul PDM. Potrivit observatorului proprietarul magazinului nu cunoștea despre faptul că persoana căreia i-a oferit o înghețată este observator.

Reprezentantul concurentului electoral PLDM a depus o

contestație la BESV nr. 14 pe motiv că susținătorii concurentului PDM aflați în automobilul AN AN 171 parcat la intrarea pe teritoriul secției de votare prin prezența lor agitau alegătorii.

Afișaj electoral neautorizat

La o distanță mai mică de 50 metri de secția de votare nr. 51 din c. Manta, r. Cahul a fost observat posterul concurentului electoral PLDM.

Transportarea organizată a alegătorilor

În satul Visoca, r. Soroca a fost observată transportarea organizată a alegătorilor în favoarea concurentului PDM la secția de vot de către un automobilul cu nr. K AN 843. Acest fapt anterior a fost menționat și în contestația înregistrată la BESV de către doi concurenți electorali, PCRM și PLDM, la fel pe motivul transportării organizate a alegătorilor la liceul din localitate.

Un alt caz de transportare a alegătorilor de către susținătorii concurentului electoral PDM cu microbusul nr. CH AV 577 a fost constatat în comuna Manta, SV nr. 50.

Observatorii din SV nr. 22 din satul Olișcani au constatat pe parcursul zilei trei automobile SD AS 480, SD AS 590, OR AR 390 care transportau în mod regulat alegătorii la secția de votare în favoarea concurentului electoral PLDM.

Respectarea secretului votării

În satul Olișcani, r. Șoldănești a fost constatat un caz în care un alegător și-a fotografiat votul. Președinta BESV a spus că nu a observat acest lucru, deși la un anumit moment alegătorul a scăpat aparatul de fotografiat pe podea în cabina de vot.

Votarea în lipsa actelor corespunzătoare

La SV nr. 26 din c. Mincenii de Jos un alegător a votat în baza unui buletin de identitate expirat cu doi ani în urmă.

În SV nr. 14 din c. Chetrosu membrii BESV au permis ca două persoane, care nu au cetățenia Republicii Moldova să voteze în baza permiselor de ședere, pe acest fapt fiind inițiată o contestație de către reprezentantul PDM.

Tentativă de a scoate buletinul de vot din secția de votare

În satul Olișcani, raionul Șoldănești o persoană în vârstă a ieșit cu buletinul de vot necompletat în afara secției de vot. Aceasta a revenit singură în scurt timp în secția de votare fără ca să fi utilizat buletinul iar membrii BESV i-au permis să voteze.

Procedura de votare cu urna mobilă

În satul Mincenii de Sus, r. Rezina, au avut loc două incidente generate de participarea unei și aceeași individ care îngrijea de două persoane cu dizabilități și care pretindea să ajute persoanele să voteze. Astfel, în primul caz un alegător cu dizabilități de vedere nu și-a putut exercita dreptul la vot, din cauza unei erori în cererea de votare la domiciliu. În al doilea caz, la vizita membrilor BESV la un alt alegător care a depus cerere de vot la domiciliu a fost observat același individ care insista să ajute alegătorul să voteze, chiar dacă acesta fiind în stare care era în stare psihică și fizică adecvată putea să voteze singur. La insistența membrilor BESV ca alegătorul să voteze de unul singur, s-a iscat un conflict, generat de individul respectiv. În urma intervenției colaboratorilor poliției, conflictul a fost rezolvat, iar alegătorul a votat desinestătător.

[\[1\]](#) Rata de participare este calculată în baza datelor preliminare recepționate prin telefon.

Promo-LEX: Lideri politici naționali implicați activ în campania pentru alegerile locale noi din 19 mai 2013

Prezentul raport cuprinde perioada 1 – 17 mai 2013, descrie contextul electoral și reflectă principalele evoluții în campania electorală, prestația concurenților electorali inclusiv sub aspect al finanțării campaniei. La fel atrage atenția la prestația autorităților publice locale și electorale, raportate la prevederile cadrului normativ și limitele prescrise de timp.

Efortul de monitorizare a constatat că APL a respectat în mare parte prevederile legislației electorale privind oferirea spațiilor pentru afișaj electoral dar și a localurilor/spațiilor publice pentru organizarea întâlnirilor electorale. APL a manifestat comportament echilibrat și a tins să creeze condiții egale pentru concurenții electorali. Totuși, efortul de monitorizare a observat cazuri în care APL au oferit spațiile pentru întruniri electorale fără a încheia contracte în acest sens cu concurenții.

Observatorii au constatat neutralitatea membrilor organelor electorale și o prestare conștientă a atribuțiilor funcționale. Urmare a cursurilor de instruire organizate de organele electorale ierarhic superioare funcționarii electorali aplică în mare parte uniform prevederile generale ale legislației electorale. Totuși, s-au raportat cazuri de interpretări neuniforme și înțelegere superficială a normelor legale ce țin de aplicarea sancțiunilor pentru situații de

presupuse cazuri de utilizare a resurselor administrative, utilizarea materialelor publicitare nemarcate și plasarea lor în spații interzise, prezentarea rapoartelor financiare de către concurenții electorali.

Efortul de monitorizare Promo-LEX a constatat în această perioadă o campanie electorală deosebit de dinamică și activă. Candidații din localități au fost susținuți masiv de către miniștri și deputați, reprezentanți ai APL raionale. Au fost constatate cazuri în care lideri politici de nivel național au mers din ușă în ușă pentru a face campanie electorală. Practic în toate localitățile, majoritatea concurenților electorali au distribuit și au plasat afișaj electoral, au organizat întâlniri cu alegătorii. Unii concurenți electorali au organizat evenimente de amploare în localități, de genul concertelor electorale, multe din acestea cu participarea liderilor de nivel raional și național și a numelor sonore din sfera muzicală. Concurenții electorali s-au antrenat în organizarea acțiunilor de salubritate, reparație a diferitor obiecte de menire social-culturală, au oferit diferite cadouri electorale etc.

Totuși, efortul de monitorizare Promo-LEX, rămâne în continuare deosebit de îngrijorat față de eschivarea concurenților electorali în declararea tuturor mijloacelor financiare utilizate în campanie și utilizarea resurselor administrative, utilizarea afișelor electorale nemarcate și plasarea acestora în spații interzise. Promo-LEX face apel către concurenții electorali, partidele politice și liderii acestora să respecte prevederile legislației electorale ce vizează susținerea financiară a campaniilor electorale în limitele plafoanelor financiare prestabilite de CEC.

În context, Promo-LEX invită toți concurenții electorali să reflecte în rapoartele financiare toate cheltuielile suportate pentru organizarea concertelor electorale, acțiunilor sociale și de salubritate organizate, transport și editarea materialelor de agitație electorală etc. Pe de altă parte,

Promo-LEX solicită organelor electorale să fie mai prudenți la verificarea rapoartelor financiare și respectarea plafoanelor maxime de cheltuieli pentru fiecare localitate în parte.

Totodată, observatorii salută tentativele concurenților electorali de a contesta acțiunile neeloiale ale altor concurenți, inclusiv prin solicitarea de a fi excluși din cursa electorală din motive care țin de utilizarea resurselor administrative, raportarea financiară neadecvată și utilizarea afișelor electorale nemarcate corespunzător etc.

Efortul de monitorizare Promo-LEX menționează necesitatea de implicare continuă și mai activă a presei locale și regionale în reflectarea campaniei electorale. În special rolul mass-media poate fi remarcat la prezentarea activității administrației electorale, a informațiilor despre concurenți și finanțării campaniilor acestora, precum și a organizării dezbaterilor electorale.

Proiectul „Monitorizarea alegerilor locale noi din 19 mai 2013” beneficiază de asistență financiară din partea National Democratic Institute for International Affairs (NDI). Opiniile exprimate în prezentul raport aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al finanțatorilor.

Raportul integral este disponibil [aici](#).

Pentru mai multe detalii, contactați: Iulia Munteanu, Ofițer de Presă, Tel (22) 450024 , GSM: 069072579, e-mail: pr@promolex.md

---

RAPORT nr.2 Monitorizarea alegerilor locale noi din 19 mai 2013

Promo - LEX codișo 2009

promovarea democrației și a drepturilor omului

COALITIA CIVICĂ PENTRU ALEGERI LIBERE ȘI CORECTE

ASOCIAȚIA PROMO-LEX

RAPORT nr.2
Monitorizarea alegerilor locale noi
din 19 mai 2013

Perioada de monitorizare: 1 – 17 mai, 2013

Mășină 19 mai 2013, ora 11.04

Acest proiect beneficiază de suportul financiar și financiar din partea Național Democratice Institute for International Affairs (NDI). Opiniile exprimate în raport aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al finanțatorilor.

REPORT No.2 Monitoring New Local Elections of 19 May 2013 Monitoring Period: 1-17 May 2013

1. SYNOPSIS

The present report covers the period between 1 and 17 May 2013. It reflects the electoral context and major developments in the electoral campaign and describes the performance of electoral contestants, including with regard to campaign financing. The report also focuses on the performance of the local public authorities and electoral bodies in terms of respecting the regulatory framework and the established mechanisms.

The monitoring effort found that local public authorities had largely followed the electoral legislation, providing sites for posting electoral advertisement materials, as well as public premises/spaces for organizing campaign rallies. Local authorities adopted a balanced approach and failed to create equal conditions for all the contestants. However, the monitoring effort registered cases in which local administrations provided spaces for election rallies without opening proper contracts with the contestants.

Observers noted the majority of members of electoral administration who performed their functions with integrity. After receiving training in courses organized by the higher level electoral bodies, election administration officials applied the present provisions of the election law in a largely consistent manner. However, there have been reports of inconsistent interpretations and superficial understanding of the legal rules related to penalties for cases of alleged misuse of public resources, use of unmarked campaigning materials and their posting in unpermitted places, as well as the contestants' failure to present proper financial reports.

The Promo-LEX monitoring team found that, in the reported period, the campaign was particularly dynamic and diverse. In all the towns, electoral contestants distributed leaflets, posted electoral ads and held campaign rallies. Some candidates organized major events in their towns, such as electoral concerts, many of them featuring district level and national leaders of their respective political parties. Contestants organized voter education activities, helped equip various social and cultural sites, and offered voters electoral gifts. Promo-LEX remains particularly concerned with the candidates' failure to fully disclose funds used in the campaign, the use of administrative resources, the use of unmarked election posters and posting electoral ads in unpermitted places.

In this respect, Promo-LEX calls all electoral contestants to reflect in their financial reports all costs incurred for organizing electoral concerts, social and voter education activities, cover of transport and publishing campaign materials, etc. At the same time, Promo-LEX calls electoral administration bodies to pay particular attention in checking the contestants' financial reports and see that spending ceilings for each locality are respected.

Moreover, observers welcome some candidates' attempts to challenge the undue actions of other contestants, including their demand that the latter be excluded from the race for using administrative resources, inadequate financial reporting, improper use of election posters, etc.

The Promo-LEX monitoring effort notes the need for a continuous and more active involvement of the local and regional media in covering the electoral campaign. The role of the media refers in particular